

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра економічної теорії та економічних методів управління

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спец. семінар Маркс, Маршал, Кейнс

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва)

спеціальність 051 Економіка
(шифр і назва)

освітні програми економіка та економічна політика
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет Економічний

2023 / 2024 навчальний рік

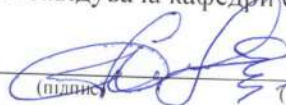
Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету
"22" червня 2023 року, протокол № 8

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **Тетяна ЧАТЧЕНКО** кандидат економічних наук, доцент, доцент
закладу вищої освіти кафедри економічної теорії та економічних методів управління

Програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії та економічних методів
управління

Протокол від "07" червня 2023 року № 12

В. о. завідувача кафедри економічної теорії та економічних методів управління

Андрій ГРИЦЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником проектної групи)
Економіка та економічна політика
назва освітньої програми

Гарант проектної групи
(керівник проектної групи)

Юрій МІРЯСОВ
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від "21" червня 2023 року № 11

Голова науково-методичної комісії економічного факультету

Вікторія СВТУШЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Спецсемінар по К.Марксу, А.Маршаллу та

Дж.Кейнсу» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності (напряму) 051 Економіка.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою даної дисципліни є вивчення головних робіт К.Маркса, А.Маршалла, Дж.Кейнса, їх змісту, структури, методу дослідження і на основі цього придбання вміння самостійно аналізувати складні теоретичні питання, робити загальні висновки.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни.

Навчальна дисципліна «Спецсемінар по К.Марксу, А.Маршаллу та Дж.Кейнсу» для здобувачів вищої освіти спрямована на формування компетентностей, а саме:

• Загальних компетентностей

ЗК8. Комунікаційні навички. Здатність до ефективної комунікації та представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово.

ЗК9. Оцінка та забезпечення якості виконання робіт. Відповідальність та об'єктивність щодо результатів власної праці.

• Фахових компетентностей

ФК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

ФК11. Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

ФК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

1.3. Кількість кредитів - 7 кредитів ECTS.

1.4. Загальна кількість годин - 210 годин.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
6-й	-й
Лекції	
30 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
30 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
150 год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

ПРН5. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН10. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально економічних і трудових відносин.

ПРН15. Розуміти та планувати можливості особистого професійного розвитку. ПРН23. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Капітал та виробничі відносини.

Тема 1. Відношення власності і система виробничих відносин.

Тема 2. Постійний і перемінний капітал

Тема 3. Складові частини обігу капіталу. Диференційна рента.

Розділ 2. А.Маршалл про відносини між трудом і капіталом

Тема 1. А.Маршалл про свободу праці і підприємництва. Головні теми економічного дослідження.

Розділ 3. Особливості методу аналізу Дж.Кейнса.

Тема 1. Дж.Кейнс про витрати використання.

Тема 2. Гранична ефективність капіталу. Деякі зауваження про природу капіталу.

Тема 3. Зміни в грошовій заробітній платні. Дж.Кейнс про необхідність втручання держави в економіку.

3

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1.												
Тема 1. Відношення власності і система виробничих відносин.	30	4	4			22						
Тема 2. Постійний і перемінний капітал.	30	4	4			22						

Тема 3. Складові частини обігу капіталу. Диференцій на рента.	30	4	4			22						
Разом за розділом 1	90	12	12			66						
Розділ 2. А.Маршалл про відносини між трудом і капіталом												
Тема 1. А.Маршалл про свободу праці і підприємництва. Головні теми економічного дослідження.	30	6	6			18						
Разом за розділом 2	30	6	6			18						
Розділ 3. Особливості методу аналізу Дж.Кейнса.												
Тема 1. Особливості методу аналізу Дж.Кейнса. Дж.Кейнс про витрати використання.	30	4	4			22						
Тема 2. Особливості методу аналізу Дж.Кейнса. Дж.Кейнс про витрати використання.	30	4	4			22						

Тема 3. Зміни в грошовій заробітній платні. Дж.Кейнс про необхідність втручання держави в економіку.	30	4	4			22						
Разом за розділом 3	90	12	12			66						
Усього годин	210	30	30			150						

4. Темі семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Відношення власності і система виробничих відносин.	4
2	Постійний і перемінний капітал.	4
3	Складові частини обігу капіталу. Диференційна рента.	2
4	А.Маршалл про свободу праці і підприємництва.	4
	Головні теми економічного дослідження.	
5	Тимчасова рівновага попиту і пропозиції. Теорія монополії.	4
6	А.Маршалл про відносини між трудом і капіталом. Процент на капітал.	2
7	Особливості методу аналізу Дж.Кейнса. Дж.Кейнс про витрати використання.	4
8	Гранична ефективність капіталу. Деякі зауваження про природу капіталу.	4

9	Зміни в грошовій заробітній платні. Дж.Кейнс про необхідність втручання держави в економіку.	2
Разом		30

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Т.1. Відношення власності і система виробничих відносин.	22
2	Т.2 .Сутність і функції грошей.	20
3.	Т.3. Абсолютна і відносна прибуткова власність	22
4	Т.4. Основний капітал і обіговий капітал.	22
5	Т.5.Товарно-торговий капітал і торговий прибуток.	22
6	Т.6. А.Маршалл про рушійні сили виробництва	20
7	Т.7. ДЖ.Кейнс про побудження до інвестування. Загальна теорія процентної ставки.	22
Разом		150

5

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

7. Методи контролю

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою та відповідно до Європейської системи залікових кредитів (ECTS). Підсумком курсу є екзамен у 6-му семестрі.

Форми поточного контролю:

- оцінка виконання самостійної роботи на заняттях; -
- оцінка виконаного студентами індивідуального завдання.

Контроль рівня знань є невід'ємною складовою навчального процесу. Оцінювання знань студентів з дисципліни «Спецсеминар по К.Марксу, А.Маршаллу та Дж.Кейнсу» враховує всі види занять, передбачених навчальним планом. Перевірка знань та навичок студентів проводиться за допомогою поточного, проміжного й підсумкового контролю.

Під час вивчення дисципліни «Спецсеминар по К.Марксу, А.Маршаллу та Дж.Кейнсу» застосовуються наступні методи оцінювання знань:

- поточний контроль здійснюється на практичних заняттях під час рішення задач, розв’язання практичних завдань та кейсів;
- проміжний контроль здійснюється під час усних відповідей студентів.
- підсумковий контроль проводиться за допомогою проведення іспиту.

8. Методи навчання

Методи навчання поділяються на дві групи, які тісно пов’язані між собою. До першої групи методів відносяться саме такі, за якими ми спостерігаємо та вивчаємо об’єкт, що є предметом дисципліни. До основних методів першої групи слід віднести такі: загальнотеоретичні (аналіз, синтез, узагальнення, методи компаративістики) та спеціальні (системний, статистичний, структурний, математичний та інші). До другої групи методів відносяться саме ті, які відображають технологію навчання. До базових методів відносяться наступні: опитування діалог, конференція, презентація, реферати, тестування. До нових методів, що здійснюються на сучасних інтернет-платформах – дискусії, наукові обзори, блік-опитування, відеороліки та інші.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Сума	
Розділ 1			Розділ 3				Контроль на робота, передбаче на навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
T1	T2	T3	T1	T1	T2	T3					
4	6	6	6	6	6	6	20		60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

6

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Результати складання екзамену оцінюються за шкалою балів, еквівалентною чотирибальній шкалі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Оцінка, еквівалентна «відмінно», виставляється, якщо студент виявив всебічно системні та глибокі знання, в повному обсязі твердо засвоїв весь програмний матеріал, вичерпно та послідовно дав відповіді на всі питання екзаменаційного білета, тісно пов’язує теорію з практикою, показує знання літератури, вміння самостійно аналізувати та тлумачити економічні норми та поняття і застосовувати їх при вирішенні завдань, правильно

аргументує висновки, вміє самостійно узагальнювати матеріал і логічно його викладати, не допускаючи помилок.

Оцінка, еквівалентна «добре», виставляється, якщо студент твердо знає програмний матеріал, має навички аналізу та тлумачення економічних норм та понять, логічно відповідає на поставлені питання, не допускає суттєвих помилок.

Оцінка, еквівалентна «задовільно», виставляється, якщо студент засвоїв основний матеріал, але не знає окремих деталей, допускає неточні відповіді та формулювання понять, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу, має прогалини в знаннях.

Оцінка, еквівалентна «незадовільно», виставляється, якщо студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, не володіє навичками застосування економічних норм, які забезпечували б вирішення професійних завдань.

Підсумкова оцінка виводиться за сумою балів, набраних студентом за роботу протягом семестру (з урахуванням самостійної роботи, поточного і проміжного контролю) та за результатами підсумкового контролю (екзамену), що дає змогу оцінити знання студентом усього курсу дисципліни.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. К.Маркс «Капитал», тт. 1-3.
2. А.Маршалл. «Принципи економічної науки».
3. Дж. М.Кейнс. «Загальна теорія зайнятості, відсотку і грошей».

Допоміжна література

1. «Анти-Дюринг» Ф.Энгельс и актуальные проблемы политической экономии. М., 1981.
2. Розенберг Д.И. Комментарии к первому тому «Капитала» К.Маркса.
3. Энгельс Ф. Анти-Дюринг.
4. Маркс К. К критике политической экономии.
5. Зейфман И. Методологические проблемы определения степени эксплуатации рабочего класса в условиях современного капитализма.
6. Леонтьев Л.А. Проблема равенства в «Капитале» К.Маркса.
7. Турчинс Я.Б. Домонополистический капитализм. В помощь изучающим «Капитал» К.Маркса.
8. Черковец В.Н. Превращение денег в капитал (Комментарии ко II отделу 1 тома «Капитала»).
9. Черковец В.Н. Производство абсолютной прибавочной стоимости (Комментарии к III отделу I тома «Капитала»).

7

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

<http://www.ukrstat.gov.ua>

<http://www.bank.gov.ua>